

**NEE-TENZIJ TOETS BESTEMMINGSPLAN
KIEVITSBUURTEN**

GEMEENTE STICHTSE VECHT

12 oktober 2015
078572338:D - Definitief
C05052.000052.0100

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doel.....	4
1.3	Uitgangspunten	4
2	Te toetsen ontwikkelingen.....	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Nieuw vast te stellen bestemmingplan.....	6
2.3	Toelichting mogelijke ontwikkelingen.....	7
3	Effectbeoordeling.....	9
3.1	Beoordelingskader.....	9
3.2	Methode	9
3.3	Wezenlijke waarden en kenmerken	10
3.3.1	Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem	10
3.3.2	Robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS	13
3.3.3	Aanwezigheid van bijzondere soorten	14
3.3.4	Verbindingsfunctie van het gebied.....	19
3.3.5	Behoud van oppervlakte.....	20
3.3.6	Behoud van samenhang.....	21
4	Conclusie.....	22
4.1	Nee, tenzij-toets.....	22
	Literatuur.....	23
Bijlage 1	Natuurtypen	24
	N04.02 Zoete plas.....	24
	N16.02 Vochtig bos met productie.....	27
	Colofon.....	30

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING

De gemeente Stichtse Vecht heeft in 2010 besloten voor de Kievitsbuurten een nieuw bestemmingsplan op te stellen (Figuur 1). Dit bestemmingsplan dient ter vervanging van een plan dat is vastgesteld in 1978. De belangrijkste doelstelling is om een actueel en digitaal toetsingskader te hebben voor ontwikkelingen in het gebied, waarbij de cultuurhistorische en ecologische waarden goed worden beschermd. Het nieuwe bestemmingsplan is consoliderend van aard, wat betekent dat de huidige situatie grotendeels wordt gehandhaafd en opnieuw wordt vastgelegd.

Figuur 1 Begrenzing plangebied bestemmingsplan Kievitsbuurten

Uit de zienswijze van de provincie op het bestemmingsplan Kievitsbuurten blijkt dat het onderzoek naar de effecten op de Ecologische Hoofdstructuur (NatuurNetwerk Nederland) onvoldoende in beeld zijn gebracht in de onderbouwing van het bestemmingsplan. Dit betekent dat er een volledig Nee, tenzij-onderzoek noodzakelijk is. Onderhavig rapport is deze Nee, tenzij-toets voor het EHS-beleid.

1.2 DOEL

Het doel van de EHS-toetsing is om te bepalen of door de bestemmingsplanwijziging sprake kan zijn van aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. Indien hiervan sprake is, wordt beoordeeld welke effecten dit zijn, of deze effecten significant negatief zijn. Wanneer sprake is van mogelijk significant negatieve effecten wordt beschreven hoe hier mee omgegaan moet worden (plan aanpassen, plussen en minnen, saldobenadering of herbegrenzing).

1.3 UITGANGSPUNTEN

Als eerste zijn alle onderdelen en ontwikkelingen van het bestemmingsplan die daadwerkelijk conserverend zijn, dat wil zeggen die ook in het vigerende bestemmingsplan al mogelijk zijn en die voor en in het nieuwe plan niet gewijzigd zijn, geen onderdeel zijn van de beoordeling.

Tevens is het uitgangspunt bij de toetsing, conform het standpunt van de Provincie, dat “de huidige bebouwing, voor zover deze al voor de vaststelling in 1978 van het vigerende bestemmingsplan aanwezig was of nadien met vergunning is gerealiseerd, als maximaal toelaatbaar wordt gezien”. Ontwikkelingen die na 1978 zijn uitgevoerd buiten de bestemmingsplankaders, zijn altijd uitgevoerd met een vergunning (en zijn dus op dat moment getoetst). Illegale ontwikkelingen zijn middels een handhavingprocedure aangeschreven en behandeld, waardoor deze of niet meer aanwezig zijn of inmiddels wel vergund zijn. Dit betekent dat de bestaande situatie (bebouwing et cetera) als uitgangspunt genomen kan worden.

2

Te toetsen ontwikkelingen

2.1 HUIDIGE SITUATIE

De Kievitsbuurten is een onderdeel van het Utrechtse laagveengebied en ligt in de zuidwesthoek van de Loosdrechtse Plassen. Net als veel andere laagveengebieden is in het gebied in het verleden veen gestoken waardoor de kenmerkende structuur van legakkers en petgaten is ontstaan. Omdat het veen hier vrij diep is gestoken, hebben de legakkers in doorsnee een hoge en smalle vorm. Door erosie zijn op verschillende plaatsen in het gebied de legakkers onder water verdwenen en zijn grotere vlakken open water ontstaan zoals de Loosdrechtse Plassen zelf (ten westen van de Kievitsbuurten). Dit heeft als negatief gevolg dat nog bestaande legakkers te kampen hebben met meer golflslag, hetgeen het erosie proces versnelt.

In de Kievitsbuurten is de structuur van de legakkers nog wel zichtbaar, maar staat deze ook onder sterke druk van erosie. Ook hier zijn al legakkers onder water verdwenen, waarbij een deel nog zichtbaar is door dode bomen die boven water uitsteken. De legakkers zijn nog maar erg smal en de oevers zijn over het algemeen zeer steil. Om verdere erosie te voorkomen zijn veel legakkers beschoeid, veelal met tropisch hardhout. Door te beschoeien blijven de legakkers minimaal 20 jaar voor het landschap behouden.

Afbeelding 1 Typische voorbeelden legakkers in de Kievitsbuurten. Smalle percelen zonder oevervegetatie en met beschoeiing en met bos van berk en els (links) of bebouwing met tuintjes (rechts).

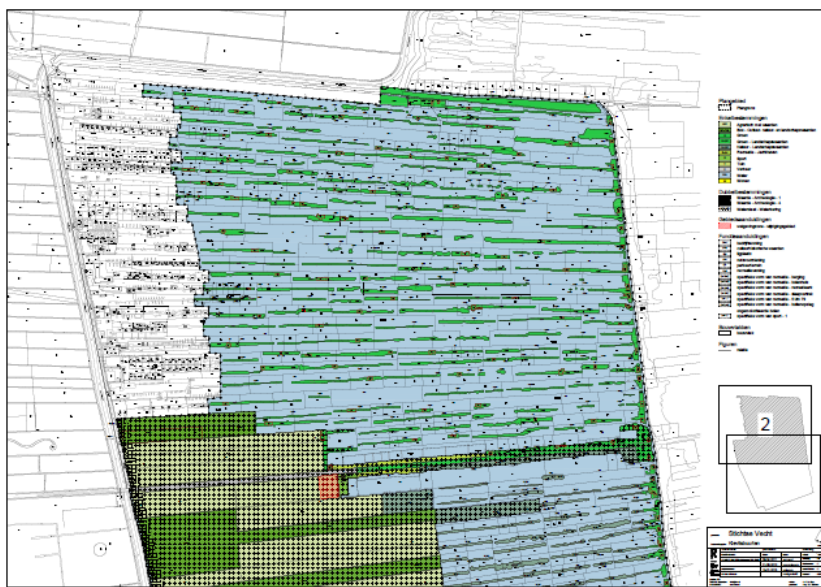
De Kievitsbuurten bestaat uit twee delen, een noordelijk en een zuidelijk deel. De noordelijke Kievitsbuurt is grotendeels ingericht voor en in gebruik als recreatiegebied. Ten westen van het plangebied ligt de Scheendijk met een grote dichtheid aan woningen, recreatieterreinen en jachthavens. Op veel legakkers zijn (recreatie)woningen aanwezig en is de bijbehorende legakker ingericht als tuin. Deze woningen en legakkers zijn alleen per boot bereikbaar. In de noordelijke Kievitsbuurt mag gemotoriseerd gevaren worden. De zuidelijke Kievitsbuurt is meer natuurlijk ingericht en het aantal recreatiewoningen is hier aanzienlijk lager. De meeste legakkers zijn begroeid met een natuurlijke vegetatie van hoofdzakelijk bos

van berken en elzen. In de Zuidelijke Kievitsbuurt mag niet zonder ontheffing gemotoriseerd verkeer worden.

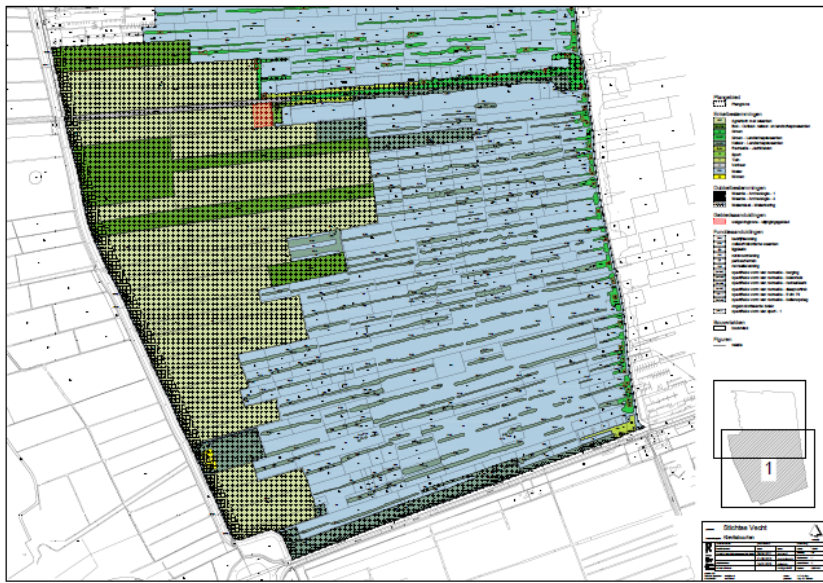
De Kievitsbuurten is in de Provinciale Structuurvisie (grotendeels) begrensd als Ecologische Hoofdstructuur. Het zuidelijke deel is tevens begrensd als Natura 2000-gebied (Oostelijke Vechtplassen) (figuur 2).

2.2 NIEUW VAST TE STELLEN BESTEMMINGPLAN

Het bestemmingsplan is overwegend conserverend van aard, bestaande planologische mogelijkheden worden grotendeels overgenomen uit het vigerende plan. Het bestemmingsplan kan worden opgedeeld in twee delen, het zuidelijke deel (ten zuiden van De Meent), dat ook begrensd is als Natura 2000-gebied en het noordelijke deel (ten noorden van De Meent) dat geen Natura 2000-gebied is. Vanwege de aanwezige waarden is het onwenselijk om grootschalige ontwikkelingen toe te staan. Zo wordt het gebied beter beschermd tegen ingrepen in het landschap die schadelijk zijn voor de beschreven waarden. Ook worden in het bestemmingsplan geen nieuwe recreatieverblijven mogelijk gemaakt en wordt in de zuidelijke Kievitsbuurt de huidige bebouwing als maximaal toelaatbaar gezien.

Figuur 2 Bestemmingsplankaart, noordelijke Kievitsbuurt

Figuur 3 Bestemmingsplankaart, zuidelijke Kievitsbuurt

In het bestemmingsplan is al aangegeven welke ontwikkelingsmogelijkheden in potentie een negatief effect kunnen hebben op beschermde natuurwaarden. Dit zijn tevens de punten die door de Provincie Utrecht benoemd worden in de zienswijze. De ontwikkelingen die ook al mogelijk zijn in het vigerende bestemmingsplan, zijn geen onderdeel van de toetsing. Deze mogelijkheden worden in de voorliggende paragraaf beoordeeld:

- Art. 5.2.2 a: Uitbreidingsmogelijkheid voor recreatieverblijven;
- Art. 5.2.2 en 6.2.2 d: De mogelijkheid om bij recht bij recreatieverblijven respectievelijk 4m² (zuid) of 6m² (noord) aan bergingen bij te bouwen;
- Art. 5.3.2 en 6.3.2: De mogelijkheid om via binnenplanse afwijking bergingen van 4m² te bouwen op legakkers van minimaal 600 m², zonder gebouwen, te bouwen;
- Art. 11.2.2 b: Het bouwen van steigers en botenhellingen;
- Art. 11.4.1: De mogelijkheid om water om te zetten in land.

2.3 TOELICHTING MOGELIJKE ONTWIKKELINGEN

Art. 5.2.2a: Uitbreidingsmogelijkheid voor recreatieverblijven

Dit artikel biedt uitbreidingsmogelijkheden van een recreatiewoning in de noordelijke Kievitsbuurt tot 200 m³, bij een maximale goothoogte van 3 meter en een bouwhoogte van niet meer dan 7,5 meter. Omdat alle recreatieverblijven, op basis van een gedetailleerde inventarisatie, “tot op de muur” zijn bestemd en op kaart zijn aangegeven, leidt de uitbreiding niet tot areaalverlies binnen de EHS. In de praktijk is alleen uitbreiding mogelijk in de hoogte. De aangegeven maximum-hoogtematen zijn echter beperkt, veelal reeds bereikt en zullen in de praktijk daarom nauwelijks uitnodigen tot uitbreiding.

Het is niet aannemelijk dat de extra ruimte die gecreëerd kan worden dusdanig is dat dit leidt tot een significante wijziging van het gebruik van de woningen. De bezetting en het gebruik door het jaar heen zal hierdoor niet substantieel kunnen veranderen. Verwacht wordt ook dat het aantal vaarbewegingen vergelijkbaar blijft. Tevens zijn alle woningen inmiddels aangesloten op riolering en wordt nergens meer ongerioleerd geloosd. De verruiming leidt dan ook niet tot een toename van lozingen.

Art.5.2.2 en 6.2.2d: De mogelijkheid om bij recht bij recreatieverblijven respectievelijk 4m² (zuid) of 6m² (noord) aan bergingen bij te bouwen**Art. 5.3.2 en 6.3.2: De mogelijkheid om via binnenplanse afwijking bergingen van 4m² te bouwen op legakkers van minimaal 600 m², zonder gebouwen, te bouwen**

Het bestemmingsplan staat bij recht 6 m² (noord) respectievelijk 4 m² (zuid) toe aan bergingen bij recreatieverblijven. Daarnaast zijn bergingen tot 4 m² via afwijking mogelijk bij percelen zonder gebouwen groter dan 600 m² (zowel noord als zuid). In de praktijk zijn in deelgebied zuid bij recht 40 verblijven die aanspraak kunnen maken op een nieuwe berging (maximaal 160 m² (40 x 4m²)). Via de afwijking zijn dit nog 35 bergingen (maximaal 140 m² (35 x 4m²)). In het noordelijk deel gaat het om 110 verblijven die bij recht aanspraak kunnen maken op een nieuwe berging (maximaal 660 m² (110 x 6m²)) en 20 via de afwijking (maximaal 80 m² (20 x 4m²)). Bij een maximaal gebruik van deze regeling leidt dit tot een toename van het bebouwingsoppervlak van 740 m² in het noordelijke deel en 300 m² in het zuidelijke deel.

NB.: Uitgangspunt in deze beoordeling is dat de bergingen alleen als bergingen gebouwd en gebruikt worden. Andere vormen van gebruik zijn niet beoordeeld. Tevens is er hierbij vanuit gegaan dat er geen sprake is externe werking van de objecten uit gaat. Dit betekent onder andere dat in of aan deze bergingen geen verlichting of geluidsinstallaties worden aangebracht die leiden tot een toename van verstoring van de omgeving (bijvoorbeeld geen ramen die leiden tot lichtuitstraling wanneer verlichting is aangebracht).

NBB: Voor de beoordeling is geen gebruik gemaakt van de toets op *uitbreidingen van geringe omvang bij bestaande functies*. De uitbereidingen vinden op basis van de regels niet per definitie plaats op percelen of plekken waar al sprake is van verstoring. Een deel van de bergingen kunnen bijvoorbeeld ook gerealiseerd worden op nog niet bebouwde percelen. Hierdoor vallen de ontwikkelingen (of in ieder geval een deel er van) niet onder deze regeling.

Art. 11.2.2: Het bouwen van steigers en botenhellingen

Op grond van dit artikel is het mogelijk om bij elk recreatieverblijf buiten Natura 2000 een steiger te bouwen, ongeacht de grootte van het perceel. Voor het bouwen van een steiger of boothelling geldt een gezamenlijke oppervlakte, inclusief de oppervlakte gelegen binnen de bestemming Groen-Landschappelijke Waarden van niet meer dan 15 m², met een maximale breedte van 1,2 meter en tot maximaal 3 meter uit de oever.

Art. 11.4.1: De mogelijkheid om water om te zetten in land

Voor veel akkers geldt dat ze in de loop der tijd gedeeltelijk zijn afgekald. Voor het behoud van geërodeerde legakkers kan het in sommige gevallen noodzakelijk zijn deze legakkers robuuster te maken door ze iets te verbreden, bijvoorbeeld met een natuurvriendelijke oever. Concreet betekent dit het omzetten van water in land, waardoor een strijdigheid met het bestemmingsplan kan optreden. Deze regeling dient uitsluitend om legakkers te behoeden voor verdwijning. Leidend is het behoud of versterking van de aanwezige cultuurhistorische, ecologische en recreatieve waarden. Doordat in het artikel specifiek is opgenomen dat het alleen van toepassing is voor de instandhouding van legakkers, zijn andere doelen of vormen van demping uitgesloten.

3

Effectbeoordeling

3.1 BEOORDELINGSKADER

Het Rijk richt zich in zijn ruimtelijk beleid op nationale belangen, waaronder het Natuurnetwerk Nederland. Via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) werkt het rijksbeleid door naar de ruimtelijke verordeningen van de provincies. De provincie Utrecht heeft de bescherming van natuur (EHS) als provinciaal belang vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) 2013. In de Structuurvisie is het ruimtelijk beleid voor provincie Utrecht beschreven voor de periode tot 2028. Deze periode sluit aan bij de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte van het Rijk. Hierin staan welke doelstellingen de provincie van belang acht en welk beleid hierbij hoort én hoe uitvoering aan het beleid wordt gegeven. De uitvoering wordt gedeeltelijk vormgegeven via de Verordening die gelijktijdig met de PRS is opgesteld. De PRV en PRS zijn in 2013 vastgelegd met een aanvulling in de partiële herzieningen van de PRS en de PRV in 2014. Met het vaststellen van de PRS is ook het Utrechtse EHS-beleid vastgelegd. In de PRV zijn de regels opgenomen waaraan ruimtelijke plannen van gemeenten moeten voldoen. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van het Natuurbeheerplan, waarin de te behalen natuurdoelen en kwaliteit beschreven staat van de Utrechtse EHS.

Om te bepalen of een plan voldoet aan de provinciale regels is de EHS-wijzer opgesteld. Dit is een gestandaardiseerde werkmethode, waarmee bepaald kan worden of het EHS-beleid aan de orde is en zo ja, hoe aan dit beleid getoetst moet worden. Het belangrijkste onderdeel hiervan zijn de zes EHS-toetsingsaspecten:

- Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem;
- Robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS;
- Aanwezigheid van bijzondere soorten
- Verbindingsfunctie van het gebied;
- Behoud van oppervlakte;
- Behoud van samenhang.

De wijzigingen in het nieuwe bestemmingsplan worden afgezet tegen het vigerende beleid. Per toetsingsaspect is bekeken of het nieuwe bestemmingsplan leidt tot aantasting van een van deze aspecten.

3.2 METHODE

Voor de waardebeoordeling van de huidige situatie en de potenties van het gebied is zowel literatuur- als veldonderzoek uitgevoerd. De gebruikte bronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst. Het veldonderzoek is bedoeld voor zowel het bepalen van de bestaande natuurwaarden (natuurbeheertypen en flora en fauna) als voor een kansinschatting voor de mogelijkheden tot ontwikkeling van de natuurbeheertypen en leefgebied van flora en fauna. De diepgang van het onderzoek staat in verhouding tot het planniveau, zodat beoordeeld kan worden of het bestemmingsplan in strijd is met de soortbescherming en of de

ontwikkelingen de kansen voor verhoging van natuurwaarden in de weg staat. Om een goed beeld te krijgen is het plangebied twee keer bezocht, een keer 's ochtends en een keer in de avond (Tabel 1). Bij beide bezoeken is van zowel het noordelijke als het zuidelijke gebied een representatief deel bezocht.

Tabel 1 Veldbezoeken Kievitsbuurten

Datum	Tijd	Soortgroepen
14 juli 2015	05.30 – 10.00 uur	Vegetaties en natuurytypen Flora, vogels, vissen, reptielen, amfibieën, insecten
22 juli 2015	19.30 – 23.30 uur	Vogels, vleermuizen/zoogdieren, reptielen, amfibieën, insecten

3.3 WEZENLIJKE WAARDEN EN KENMERKEN

3.3.1 BESTAANDE EN POTENTIELE WAARDEN VAN HET ECOSYSTEEM

Beschrijving toetsingsaspect

De bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem worden beoordeeld aan de hand van het functioneren van het ecosysteem. Hierbij ligt de nadruk op:

1. Wat verandert er aan het functioneren van het huidige beheertype, inclusief oude boskernen (bestaande waarden)?
2. Wat verandert aan de mogelijkheid, het gewenste beheertype te bereiken (potentiële waarden)?
3. Wat verandert er aan de omgevingsfactoren die de actuele en potentiële systemen vragen.

De huidige beheertypen zijn weergegeven op de Natuurbeheerplankaart 2015. Dit zijn de natuurytypen die op dit moment aanwezig zijn of die hier voor zouden kunnen komen op basis van de bestaande (a)biotische omstandigheden. Het grootste deel van het plangebied is begrensd als natuurytype Zoete plas [N04.02]. Daarnaast zijn nog drie natuurytypen begrensd: Kruiden- en faunairijk grasland [N12.02], Hoog- en laagveenbos [N14.02] en Vochtig bos met productie [N16.02] (Figuur 4). Opvallend is dat nagenoeg geen van de legakkers begrensd is. Omdat deze legakkers wel een essentieel onderdeel zijn van de EHS van de Kievitsbuurten, de ontwikkelingen uit het bestemmingsplan juist op deze akkers mogelijk gemaakt worden en nagenoeg op alle legakkers bos aanwezig is, zijn deze beoordeeld als het natuurytype Vochtig bos met productie¹. Het bestemmingsplan maakt op de percelen met natuurytypen Kruiden- en faunairijk grasland en Hoog- en laagveenbos geen ontwikkelingen mogelijk die deze typen negatief beïnvloeden². Deze zijn dan ook niet verder betrokken in de beschrijving en beoordeling.

¹ Dit is het type bos dat op basis van de aanwezige soorten het meest overeenkomt.

² De ontwikkelingen die in deze beoordeling getoetst worden, zijn alleen mogelijk op de percelen met een bestemming Groen – landschapswaarden of Natuur – landschapswaarden. De vegetatie op de percelen met deze bestemmingen is getypeerd als het natuurytype Vochtig bos met productie. Andere vegetatietypen of natuurytypen zijn hier niet aangetroffen. De percelen op de natuurbeheerplankaart met de typeringen Kruiden- en faunairijk grasland en Hoog- en laagveenbos liggen niet op bovengenoemde bestemmingen waar ontwikkelingen mogelijk zijn.

Figuur 4 Natuurbeheerplankaart 2015 van het plangebied.

De huidige kwaliteit van de overige twee natuurtype is vervolgens beschreven en beoordeeld aan de hand van de kwaliteitscriteria uit de Index Natuur en Landschap (Portaal Natuur en Landschap, 2015).

Samengevat wordt gesteld dat de kwaliteit van het natuurtype Zoete plas slecht is en van Vochtige bos met productie matig³ (Tabel 2). De beoordeling is opgenomen in Bijlage 1. Deze kwalificatie sluit aan bij het resultaat uit de scan van de signaleringskaart EHS van de provincie Utrecht (Provincie Utrecht, 2015). De actuele natuurwaarde van de Kievitsbuurten wordt hierin aangeduid als laag (categorie A en B, voor respectievelijk deelgebied noord en zuid)⁴.

³ Voor het natuurtype Vochtig bos met productie gaat het om opgaande bosvegetaties op de legakkers (dus binnen de bestemming Groen – landschapswaarden) en niet om de percelen met een specifieke Bos-bestemming.

⁴ De kaart geeft de actuele natuurwaarde per beheertype weer. Deze is in categorieën van A tot en met F uitgedrukt, waarbij A het laagst is en F het hoogst. De basis voor deze kaart is de talrijkheid aan karakteristieke plantensoorten voor het specifieke biotoop (beheertype) in combinatie met het natuurwaardegetal van de soort en de waarde (weegfactor) die aan het biotoop is toegekend. Deze waarde is bepaald op basis van zeldzaamheid, vervangbaarheid en het internationaal belang van de biotoop.

Tabel 2 Kwaliteitsweergave natuurtypen Kievitsbuurten. De details zijn opgenomen in

	Structuur	Flora en fauna	Milieu- en watercondities	Ruimtelijke condities	TOTAAL
N04.02 Zoete plas	Slecht	Slecht	Slecht	Goed	Slecht
N16.02 Vochtig bos met productie	Matig	Matig	Matig	Matig	Matig

In de EHS-wijzer worden onder bij dit aspect nog enkele aandachtspunten weergegeven. Deze worden hieronder kort toegelicht.

- Oude boskernen: Binnen het plangebied liggen geen zogenaamde oude boskernen. Hier wordt dan ook niet verder op ingegaan.
- Natura 2000: Het zuidelijke deel van de Kievitsbuurten is begrensd als Natura 2000-gebied (Vogelrichtlijngebied Oostelijke Vechtplassen). Een beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet is al uitgevoerd, hier wordt niet verder op ingegaan.
- Natuurambitie: De ambitiekaart is gelijk aan de huidige Natuurbeheerplankaart en ook de prioriteitsvolgorde is in 2016 gelijk aan die van 2015. Er is geen ambitie de kwaliteit in termen van andere natuurtypen te verhogen. De beschreven waarden in de kwaliteitsbeoordeling (Bijlage 1) zijn hiervoor bruikbaar. Op basis van die analyse kan bepaald worden welke verbeteringen mogelijk zijn. Hieruit blijkt ook dat de kwaliteit vooral bepaald wordt door systeemfactoren als oeverstructuur, waterkwaliteit, beheer en medegebruik. Het behalen van de ambities hangt dus vooral af van de mate van ingrijpen of aanpassen van het systeem en de structuur. De mogelijke ontwikkelingen uit het bestemmingsplan hebben hierop geen invloed. De ontwikkelingen uit het bestemmingsplan staan het behalen van de ambities dan ook niet in de weg.
- Grondwater: De mogelijkheden uit het nieuwe bestemmingsplan hebben geen effect op de grondwaterstanden of kwelstromen. Op dit onderdeel wordt niet verder ingegaan.
- Agrarisch natuurbeheer: Binnen de plangrens ligt een perceel dat begrensd is als Botanisch waardevol grasland [A02.01]. De bestemming op dit perceel heeft geen relatie met de mogelijke ontwikkelingen en is dan ook niet verder beoordeeld.

Effect

Uit de beschrijving van de huidige kwaliteit van de natuurtypen blijkt dat de waarde matig tot slechts is. De oorzaak hiervan is vooral de kunstmatige inrichting van het gebied, een hoge dichtheid zwevend slib met als gevolg een zeer beperkt doorzicht, de uniformiteit van de vegetaties en de versnipperde ligging. De kwaliteit van Zoete plas wordt vooral bepaald door het ontbreken van natuurlijke oevers en overgangen van land naar water. Hierdoor is het type eveneens in beperkte mate geschikt leefgebied voor diverse fauna. Voor het type Vochtig bos (het bos op de legakkers) geldt dat met name de versnipperde ligging en het kleine oppervlak (veel randeffecten) bepalend is voor de lage kwaliteit. De ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden in het nieuwe bestemmingsplan betreft alleen lokale, kleine ontwikkelingen die het huidige functioneren van de beheertypen in het hele plangebied als geheel nauwelijks beïnvloeden. De conclusies van de kwaliteitsbeoordeling (Bijlage 1) zullen door de mogelijke ontwikkelingen niet beïnvloed worden. De meeste factoren waaraan getoetst is, zijn van een hoger abstractieniveau. De structuur, milieu-, water en ruimtelijke condities van de natuurtypen worden niet op dit detailniveau beoordeeld. De mogelijkheden staan het huidige functioneren dan ook niet in de weg.

Dit geldt eveneens voor het bereiken van de gewenste beheertypen. Hoewel de huidige kwaliteit als matig en slecht is beoordeeld, staan de mogelijke ontwikkelingen herstel en verbetering van de kwaliteit niet in de weg. De lage waardering is vooral het gevolg van de het historisch gebruik en de inrichting van het gebied. De belangrijkste beperkingen voor het (verbeteren van het) ecologisch functioneren zijn de zeer steile oevers, het hierdoor ontbreken van oevervegetaties, het grote oppervlak water en het intensieve recreatieve gebruik van het hele gebied. Natuurlijke processen als verlanding en een natuurlijk waterregiem zijn hierdoor nagenoeg onmogelijk. De mogelijk gemaakte ontwikkelingen zijn van dusdanig kleine en lokale aard, dat dit geen invloed heeft op de landschapsstructuur of de ruimtelijke condities en staan tevens ontwikkelingen of maatregelen ten gunste van de natuurtypen niet in de weg.

Abbeelding 2 Kenmerkende opgaande vegetatie van een legakker van berk, els, riet, gele lis en lokaal drijvende waterplanten (gele plomp)

Conclusie

De mogelijkheden die geboden worden in het nieuwe bestemmingsplan leiden niet tot een verandering in de kwaliteit van de natuurtypen. Tevens staat het de verbetering van de kwaliteit van de natuurtypen niet in de weg. Het oppervlak is dusdanig klein en de maatregelen voor kwaliteitsverbetering zijn van een dusdanig andere aard, dat de gewenste bestemmingen hierop niet van invloed zijn. Geconcludeerd wordt dat hier geen sprake is van een significante aantasting de bestaande en potentiële waarde van de EHS.

3.3.2 ROBUUSTHEID EN AANEENGESLOTENHEID VAN DE EHS

Beschrijving toetsingsaspect

Met robuustheid en aaneengeslotenheid wordt bedoeld dat de gebieden die aangewezen zijn als EHS, ecologisch kunnen blijven functioneren. Het effect van een ruimtelijke ontwikkeling op dit aspect hangt af van de aard daarvan in relatie tot de specifieke locatie. Grote eenheden in de EHS moeten groot blijven. Maar het is ook belangrijk dat natuur die al versnipperd is, niet verder versnipperd. Bij een ontwikkeling op een kwetsbare plek, zoals een corridor of bij een ecoduct, is eerder sprake van significante aantasting. In dit aspect zitten zowel absolute als relatieve elementen. Absoluut in de zin dat een oppervlakte kleiner dan 200 vierkante meter vaak niet gezien wordt als significant, terwijl een verlies van één hectare dat eigenlijk altijd wel is. Relatief in de zin dat oppervlakteverlies van een zeldzame biotoop eerder tot significante aantasting leidt.

Effect

De mogelijkheid voor de realisatie van een recreatiewoning (art. 5.2.2a) heeft, in theorie, ruimtelijk gezien de grootste impact op de EHS. Omdat de bestemmingen 'tot op de muur' begrensd zijn, is fysieke uitbreiding niet mogelijk. Dit leidt dan ook niet tot aantasting van de EHS. De overige mogelijke ontwikkelingen zijn van kleine omvang (4m² tot 6m²), zowel per stuk als het totaal maximale mogelijke oppervlak. In totaal kan nog circa 1.040 m² bebouwd worden als berging, dit is circa 0,03 procent van het totale oppervlak van het bestemmingsplangebied dat als EHS begrensd is (ruim 330 hectare). Door de beperkingen in de uitgangspunten (zie paragraaf 2.3) is vanuit de nieuwe bergingen geen sprake van externe werking en leidt de aanwezigheid niet tot ander gebruik van de percelen.⁵ Het totaal oppervlak aan nieuw te realiseren steiger is niet bekend, is beperkt tot percelen in het noordelijke deel en alleen bij een bestemming recreatiewoning. Deze woningen zijn ook nu al bereikbaar via het water, waardoor bij een groot deel al een steiger aanwezig is. Het oppervlak steiger is eveneens slechts een fractie van het totale oppervlak EHS en sluit aan bij al verstoorde delen (bebouwing). Als gevolg van de mogelijkheid om water om te zetten in land (art. 11.4.1) kan het natuurstype wel wijzigen, maar dit gaat niet ten koste van het totale areaal natuur. Het betreft alleen ontwikkelingen die noodzakelijk zijn voor het behoud van de legakkers. Van grootschalige demping van water is geen sprake.

Conclusie

Het oppervlak EHS neemt niet of slechts in zeer beperkte mate af (alleen als gevolg van de bergingen of steigers), maar dit betreft dusdanig verspreide ontwikkelingen door het hele plangebied, dat dit niet van invloed is op de robuustheid en aaneengeslotenheid van het gebied. De mogelijkheden voor fauna om van het plangebied gebruik te maken wijzigen niet. Geconcludeerd wordt dan ook dat geen van de ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden door het nieuwe bestemmingsplan een aantasting van de robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS veroorzaken.

3.3.3 AANWEZIGHEID VAN BIJZONDERE SOORTEN

Beschrijving toetsingsaspect

Onder de bijzondere soorten vallen de strikt beschermde soorten van de Flora- en faunawet (de tabel 2- en 3-soorten) en de soorten van de provinciale Oranje lijst. Significante aantasting van bijzondere soorten wordt gezien als 'afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Of te wel wordt het leefgebied of de groeiplaats dusdanig beïnvloed dat de soort uit het gebied verdwijnt. Toetsingscriteria hierbij zijn:

- Kan de soort zich op de kortere en langere termijn op de locatie handhaven?
- Blijft de habitat voor de soort voldoende van omvang en kwaliteit om de soort op lange termijn in stand te houden?
- Wordt het natuurlijk verspreidingsgebied van die soort kleiner?

In het kader van het bestemmingsplan is het van belang dat de mogelijk gemaakte ontwikkelingen niet op voorhand strijdig zijn met de Flora- en faunawet. Dit is ook het beoordelingsniveau van onderzoek naar het voorkomen van beschermde en bijzondere soorten. Het veldbezoek heeft voldoende inzicht gegeven in de bestaande waarden en mogelijkheden voor beschermde soorten. Aanvullend soortgericht onderzoek bij een daadwerkelijke invulling van het bestemmingsplan (een project), al dan niet met een ontheffing, zijn hiermee overigens niet op voorhand niet meer noodzakelijk. In de effectbeoordeling van deze paragraaf is beschreven of, wanneer en naar welke soorten eventueel nog soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

⁵ Door het toestaan van een berging op een nog niet bebouwd perceel verandert het gebruik van dit perceel niet. Het vereenvoudigd alleen het beheer en onderhoud omdat het materieel dat hiervoor nodig is ter plekke al aanwezig is.

Door de beperkte variatie in vegetatie, het nagenoeg ontbreken van overgangsvegetaties (moerasvegetaties) en het intensief recreatieve gebruik, is de soortenrijkdom en -dichtheid in de Kievitsbuurten laag. Het gaat voor de toetsing om soorten waarvoor het plangebied essentieel leefgebied is, bijvoorbeeld als voortplantings- of overwinteringsgebied. In onderstaande alinea's is per soortgroep weergegeven welke soorten bekend zijn uit het plangebied (waarneming, literatuur et cetera) dan wel verwacht worden. De gebruikte bronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst.

Flora

De vegetaties van de Kievitsbuurten zijn vrij homogeen. De legakkers bestaan hoofdzakelijk uit opgaand bos van ruwe berk, zwarte els en gewone es. De ondergroei is kenmerkend voor voedselrijke, vochtige tot natte omstandigheden met soorten als braam, valeriaan, moerasspirea, moeraszegge en gele lis. Door de oeverbeschoeiing is nagenoeg nergens sprake van een oevervegetatie. Het open water is lokaal begroeid met drijvende waterplanten, wat wordt gedomineerd door gele plomp. Door de grote diepte is het aandeel onderwatervegetatie beperkt. Het aandeel beschermde en bijzondere plantensoorten is laag. Lokaal zijn bij de veldbezoeken enkele exemplaren van zwanenbloem, kleine egelskop en waterdrieblad aangetroffen, van hoge dichtheden is geen sprake. Verder zijn nog dotterbloem en rietorchis bekend (RHO, 2015). Rietorchis is naar verwachting beperkt tot de graslanden aan de westzijden van het plangebied.

Vogels

De broedvogelpopulatie bestaat hoofdzakelijk uit algemeen en schaars in Nederland voorkomende soorten. Door de uniformiteit van de vegetatie (bos) afgewisseld met tuinen betreft het vooral soorten van opgaand bos, tuinen en smalle oevervegetaties. Aangetroffen en te verwachte soorten zijn wilde eend, meerkoet, fuut, fitis, boerenzwaluw, houtduif, merel, winterkoning, vink, rietgors en kleine karekiet. Incidenteel kunnen ook soorten als kleine bonte specht, matkop en wielewaal voorkomen. Van de soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, worden alleen buizerd, sperwer en boomvalk verwacht. Ook kunnen enkele soorten van de Oranje lijst broeden in het gebied. Het gaat dan vooral om voor moerasgebieden kenmerkende en landelijk relatief algemeen tot schaars voorkomende soorten als rietzanger en snor. Nesten van deze soorten zijn bij de veldbezoeken niet waargenomen, maar dit was door de dichte kronen van de bomen (vol in het blad) ook nauwelijks mogelijk. Als foerageer- en rustgebied wordt het plangebied door diverse soorten gebruikt, waaronder minder algemene soorten (al dan niet van de Oranje lijst) als purperreiger, zwarte stern, grote karekiet (broedvogels omgeving, grote karekiet broedt bv. aan de oostkant van de Kalverstraat), brilduiker, krooneend, nonnetje en visarend (niet-broedvogels).

Vissen

Door het grote oppervlak open water dat in open verbinding staat met de omgeving, is het aandeel vissoorten in potentie hoog. Door het grotendeels ontbreken van oever- en onderwatervegetaties en de diepte van de petgaten, zal de dichtheid van met name de minder algemene soorten laag zijn. Minder algemene en beschermde soorten die verwacht worden zijn kleine modderkruiper, rivierdonderpad, bittervoorn, vetje en paling. Mogelijk komt ook kwabaal in zeer lage dichtheid (weer) voor.

Amfibieën en reptielen

Door ontbreken van geschikt leefgebied is het plangebied beperkt geschikt voor amfibieën. Alleen lokaal, in geïsoleerde waterelementen, zullen algemene soorten als bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad voorkomen. Uit de groep reptielen is alleen ringslang mogelijk aanwezig. Er zijn enkele incidentele waarnemingen bekend, maar van een populatie is geen sprake. Dit komt vooral door het ontbreken van voldoende geschikt leefgebied (moerasvegetatie). Composthopen en stapels met snoeiafval - die als

broeihoop kunnen fungeren - zouden mogelijkheden kunnen bieden voor verbetering van de voortplantingsmogelijkheden. Bestaande aanwezigheid en gebruik van dergelijke hopen is niet bekend.

Zoogdieren

Door de structuur van het plangebied is het aandeel zoogdieren dat voorkomt naar verwachting laag. Op de legakkers (met name waar ook bebouwing aanwezig is) zullen lokaal algemene soorten voorkomen als bosmuis of rosse woelmuis. Minder algemene soorten zijn schaars. Uit de wijde omgeving zijn enkele waarnemingen bekend van boommarter en otter (Nieuwkoop). Beide soorten zijn typische soorten van laagveengebieden, maar de Kievitsbuurten is door het grote oppervlak open water, het beperkte deel land/legakkers en het recreatieve gebruik grotendeels ongeschikt als leefgebied. Door aanwezigheid van geschikt leefgebied in de omgeving, zijn incidentele waarnemingen van zwervende exemplaren niet uitgesloten.

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in gebouwen of in holtes van bomen, waarbij het gebruik verschilt per soort. Op enkele oud eiken of beuken bij woningen langs de Kalverstraat na, bestaat de opgaande vegetatie primair uit jong bos van berken en elzen. Deze bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Verwacht wordt dan ook niet dat in het gebied verblijfplaatsen aanwezig zijn van boom bewonende soorten. De woningen kunnen wel geschikt zijn als verblijfplaats voor gebouw bewonende soorten. Het gaat dan vooral om gewone dwergvleermuis en mogelijk laatvlieger. Het plangebied zal vooral als foerageergebied functioneren voor vleermuizen uit kolonies in de omgeving (bijvoorbeeld uit Breukelen of de landgoederen). Het kan dan om verschillende soorten gaan als watervleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Bij het veldbezoek op 22 juli zijn alleen gewone dwergvleermuis en laatvlieger in lage dichtheden aangetroffen.

Insecten

De meeste beschermde en minder algemene insectensoorten zijn afhankelijk van specifieke leefgebieden en vegetaties. Door het ontbreken van bijzondere vegetaties zoals kruidenrijke graslanden, soortenrijke oevers, hoogveen et cetera, worden geen beschermde of andere bijzondere insectensoorten verwacht. Bij de veldbezoeken zijn ook weinig soorten (en exemplaren) waargenomen. Een uitzondering hierop is de veenmol, waarvan enkele waarnemingen bekend zijn uit het plangebied en de directe omgeving.

Effect

Alle ontwikkelingsmogelijkheden zijn van dusdanig beperkte omvang, zelfs wanneer alle beschikbare ruimte ook daadwerkelijk gebruikt wordt (zie paragraaf 3.3.2), dat geen sprake kan zijn van een aantasting van essentieel leefgebied. De instandhouding van de soorten binnen het plangebied zal niet in het geding zijn. Er blijft te allen tijde ruim voldoende alternatief leefgebied over de verstoorde soorten.

Het is echter niet uitgesloten dat lokaal wel een effect kan optreden op een specifiek leefgebied of groeiplaats en/of individu. Per mogelijke ontwikkeling wordt aangegeven of door de ontwikkeling schade of verstoring kan optreden van beschermde of bijzonder flora en fauna.

Art. 5.2.2 a: Uitbreidingsmogelijkheid voor recreatieverblijven;

Dit betreft alleen uitbreiding in de hoogte, om dat de bestemmingen tot op de muur begrensd zijn. Bij verbouwing van gebouwen kan verstoring optreden van gebouw bewonende soorten. In de Kievitsbuurten zal dit gaan om enkele broedvogels (o.a. huismus, witte kwikstraat, spreeuw) en vleermuizen (vnl. gewone dwergvleermuis). Per ontwikkeling zal bepaald moeten worden of verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen kan optreden. Indien hiervan sprake is, is onderzoek noodzakelijk of beschermde soorten aanwezig zijn. Op basis van de verwachte soorten is, mits geschikte en voldoende

mitigatie en/of compensatie uitgevoerd wordt, een ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet mogelijk.

Art.5.2.2 en 6.2.2 d: De mogelijkheid om bij recht bij recreatieverblijven respectievelijk 4m² (zuid) of 6m² (noord) aan bergingen bij te bouwen;

Art. 5.3.2 en 6.3.2: De mogelijkheid om via binnenplanse afwijking bergingen van 4m² te bouwen op legakkers van minimaal 600 m², zonder gebouwen, te bouwen.

De bouw van de bergingen kan in principe overal op een legakker plaats vinden, waardoor verstoring kan optreden van flora, broedvogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen en insecten. Uit de meeste soortgroepen gaat het om soorten die niet zijn opgenomen in de lijsten met beschermde of bijzondere soorten of gaat het om soorten uit de laagste beschermingscategorie. Door de bouw van een berging kan vegetatie en hiermee een groeiplaats vernietigd worden. Op basis van de aangetroffen vegetaties, soorten en de inrichting van de Kievitsbuurten is schade aan strikt beschermde flora niet waarschijnlijk, maar niet uitgesloten. Dit geldt zeker voor de bijzondere soorten van de oranje lijst van de Provincie Utrecht die aanzienlijk langer is dan de lijst met beschermde soorten.

Voor broedvogels geldt dat activiteiten die nesten of broedende vogels verstoren verboden zijn, maar voor de meeste soorten geldt dat na het broedseizoen nesten wel verwijderd mogen worden. Wanneer voor de bouw van een berging (opgaande) vegetatie verwijderd moet worden, is controle noodzakelijk of broedende vogels aanwezig zijn. Een alternatief is het uitvoeren van de realisatiewerkzaamheden buiten het broedseizoen. Uitzondering hierop zijn de jaarrond beschermde nesten, die ook buiten het broedseizoen beschermd zijn (met name van roofvogels en uilen). Bij de kap van bomen is een controle noodzakelijk of door de kap nesten van deze soorten vernietigd of verstoord worden. Indien aanwezig is een ontheffing⁶ nodig of kan een alternatieve locatie gezocht worden.

Ook voor de overige soortgroepen geldt dat door de bouw van een berging leefgebied vernietigd of verstoord kan worden. Op basis van de aangetroffen habitats, soorten en de inrichting van de Kievitsbuurten is vernietiging van leefgebied van strikt beschermde soorten niet waarschijnlijk, maar niet uitgesloten. Verstoring kan wel optreden, maar gezien de omvang zal dit niet leiden tot aantasting van een geheel (essentieel) leefgebied.

Voor vleermuizen geldt dat het overgrote deel van de vegetaties (de bomen) niet geschikt zijn als verblijfplaats, waardoor eventuele kap niet zal leiden tot aantasting hiervan. Uitzondering hierop zijn enkele (oude) eiken en beuken, wanneer deze gekapt worden, is onderzoek naar het gebruik door vleermuizen wel noodzakelijk. Verder geldt, met name voor vleermuizen, dat verstoring van leefgebied ook kan optreden door externe werking, met name door verlichting. Kenmerkende soorten van laagveengebieden (watervleermuis en meervleermuis) zijn erg lichtverstoringsgevoelig, waardoor een toename van verlichting kan leiden tot het mijden van gebieden (al van af een verlichting van 0,2 lux). Op basis van de doeleinden van de bestemming (berging) en het uitgangspunt dat hier geen verlichting wordt aangebracht (die leidt tot een toename van de lichtintensiteit van de omgeving), is van een toename van verlichting van de omgeving ook geen sprake. Verstoring van leefgebied (foerageergebied) van vleermuizen is dan ook niet aan de orde.

Samengevat geldt dat geen effecten verwacht worden op de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten. Ondanks dat geldt wel voor alle genoemde soortgroepen dat per ontwikkeling (locatie) bepaald moet worden of verstoring of vernietiging van (leefgebied van) beschermde of bijzondere

⁶ De kans dat een ontheffing afgegeven wordt voor de realisatie van een (kleine) berging is naar verwachting laag, aangezien er naar verwachting altijd voldoende alternatieven zijn.

soorten kan optreden. Indien hiervan sprake is, is onderzoek noodzakelijk of deze soorten aanwezig zijn. Op basis van de aangetroffen en verwachte soorten is, mits geschikte en voldoende mitigatie en/of compensatie uitgevoerd wordt, invulling van de bestemming mogelijk (al dan niet met een ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet).

Art. 11.2.2 b: Het bouwen van steigers en botenhellingen;

Voor het realiseren van het landdeel van de steiger wordt verwezen naar de paragraaf hierboven (5.2.2, 5.2.3, 6.2.2 en 6.2.3). Aanvullend kunnen werkzaamheden in het water leiden tot verstoring van vissen en aan water gebonden insecten. De mogelijkheden ten aanzien van de omvang van de steigers zijn beperkt in zowel omvang al de locaties waar deze gerealiseerd mogen worden. Door de beperkte omvang kan alleen lokaal verstoring optreden van leefgebied van vissen of insecten, het overgrote deel van het open water blijft onaangeroerd. Tevens geldt dat een steiger alleen geplaatst kan worden bij een (recreatie)woning, waardoor van verstoring van het water ook in de huidige situatie al aan de orde is. Tevens betekent dit (alleen steigers bij percelen met (recreatie)woningen) dat van een toename van vaarbewegingen eveneens geen sprake zal zijn.

Op basis van de verwachte soorten en de aard van de mogelijke ontwikkelingen, is vernietiging van essentieel leefgebied niet aan de orde. Lokaal kan wel tijdelijke verstoring optreden gedurende aanlegwerkzaamheden, maar deze zijn vergelijkbaar met en vallen weg tegen de al bestaande verstoring door pleziervaart. Negatieve effecten door verstoring kunnen echter niet geheel uitgesloten worden, waardoor geldt dat per ontwikkeling (locatie) bepaald moeten worden welke mate van verstoring waar zal optreden. Met het treffen van de juiste mitigatiemaatregelen (ihkv de Flora- en faunawet) is invulling van de bestemming mogelijk.

Art. 11.4.1: De mogelijkheid om water om te zetten in land.

Deze ontwikkeling is specifiek opgesteld voor het behoud en herstel van legakkers. Een dergelijke ontwikkeling zal per plan en locatie specifiek onderzocht moeten worden of en welke soortgroepen verstoord kunnen worden. Dit hangt af van onder andere de omvang van de herstelwerkzaamheden, de werkwijze en de locatie. Het gaat dan niet alleen om aquatische soorten, maar ook om vogels (moet tijdelijk bos gekapt worden), vleermuizen (wordt er 's avond gewerkt), flora (wat is de status van de te herstellen legakker) et cetera.

Per ontwikkeling zal bepaald moeten worden of verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen kan optreden. Indien hiervan sprake is, is onderzoek noodzakelijk of beschermde soorten aanwezig zijn. Op basis van de verwachte soorten is, mits geschikte en voldoende mitigatie en/of compensatie uitgevoerd wordt, realisatie onder voorwaarden (al dan niet met een ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet) mogelijk.

Conclusie

Omdat in het plangebied beschermde soorten voorkomen, zijn lokaal negatieve effecten op (leefgebied van) soorten niet op voorhand uit te sluiten. Per ontwikkeling zal bepaald moeten worden of verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen kan optreden. Indien hiervan sprake is, is onderzoek noodzakelijk of beschermde soorten aanwezig zijn. Op basis van de verwachte soorten is, mits geschikte en voldoende mitigatie en/of compensatie uitgevoerd wordt, realisatie onder voorwaarden (al dan niet met een ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet) mogelijk.

Samengevat wordt dat geen van de mogelijke ontwikkelingen zal leiden tot een dusdanig aantasting van groeiplaatsen of leefgebieden dat soorten zich niet in het plangebied kunnen handhaven. Wanneer sprake is van verstoring zijn mitigatie- of compensatiemaatregelen mogelijk, waardoor ook het behoud van de

soorten op de langere termijn gegarandeerd is. Tot slot zijn de ontwikkelingen van dusdanige aard dat deze het verspreidingsgebied niet kunnen aantasten.

3.3.4 VERBINDINGSFUNCTIE VAN HET GEBIED

Beschrijving toetsingsaspect

Verbindingen voor fauna zijn er op twee niveaus: allereerst de geregelde (al dan niet dagelijkse) verplaatsingen van fauna tussen rust- en foerageergebieden en als tweede verbindingen tussen verschillende leefgebieden voor dispersie of migratie tussen zomer- en winterleefgebieden.

De vormgeving en inrichting van een verbinding is afhankelijk van de mobiliteit van een soort. Voor soorten die te allen tijde gebonden zijn aan primair leefgebied (bv. vissen, veel insecten) bestaat een verbinding uit aaneengesloten leefgebied. Meer mobiele soorten (bv. vogels of grotere zoogdieren) kunnen gebieden overbruggen die niet bestaan uit leefgebied. Afhankelijk van de mobiliteit kunnen barrières ontstaan door ruimtelijke ontwikkelingen in of nabij leefgebied.

De Kievitsbuurten is onderdeel van het kerngebied van een aaneengesloten gebied dat begrensd is als EHS. Het gaat om een deel van de Loosdrechtse Plassen en Maarsseveen/Tienhoven/Westbroek. Naar het noorden en westen is het gebied verbonden via de Utrechtse Vecht en enkele andere smalle verbindingszones naar de laagveengebieden van de Ronde venen en de Nieuwkoopse Plassen. In zijn geheel vormt het een verbinding tussen en naar andere laagveengebieden, maar het is geen zogenoemde verbindingszone.

Nabij het bestemmingsplangebied ligt een door de provincie Utrecht aangewezen knelpunt waar de realisatie of verbetering van een faunaverbinding noodzakelijk is. Het gaat om een verbinding tussen de zuidelijke Kievitsbuurten en de Veenderij, waar de Nieuweweg een barrière vormt. Het plan is hier het treffen van verkeersmaatregelen en een duiker met doorlopende oever aan te leggen.

Effect

Alle ontwikkelingsmogelijkheden die in potentie hebben een negatief effect te hebben op de EHS, zijn van dusdanig beperkte omvang, zelfs wanneer alle beschikbare ruimte ook daadwerkelijk gebruikt wordt (zie paragraaf 3.3.2), dat geen sprake is van een aantasting van de verbindende functie van het hele plangebied. Er is geen sprake van het blokkeren van zowel dagelijkse foerageroutes als van migratiemogelijkheden naar andere delen van de EHS in de omgeving.

Effecten op het functioneren van verbindingen kunnen ook optreden als gevolg van (een toename van) verstoring. Het aantal recreatiewoningen zal door het nieuwe bestemmingsplan niet toe nemen en uitbreidingen van bestaande woningen zijn slechts beperkt mogelijk zijn (alleen in de hoogte). Nieuwe steigers (art. 11.2.2) zijn alleen mogelijk op plekken waar al recreatiewoningen aanwezig zijn en waar dus al vaarbewegingen plaats vinden. Van een toename van het aantal vaarbewegingen is op basis hiervan dan ook niet te verwachten.

Tot slot kan de omzetting van water naar land een barrière vormen voor aan water gebonden soorten. Omdat dit artikel zich beperkt tot behoud of herstel van legakkers, is van grootschalige drooglegging geen sprake. De verbindende functie is zeker niet in het geding door de mogelijkheden die geboden worden.

Conclusie

De verbindende functie van en in de EHS neemt niet af. De mogelijke ontwikkelingen zorgen niet voor een (toename van) een fysieke obstructie of een toename van verstoring. De mogelijkheden voor fauna om zich

van, door en naar het plangebied te verplaatsen worden niet belemmerd. Geconcludeerd wordt dan ook dat geen van de ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden door het nieuwe bestemmingsplan de verbindingfunctie aantast.

3.3.5 BEHOUD VAN OPPERVLAKTE

Beschrijving toetsingsaspect

Dit aspect heeft overlap met het aspect robuustheid en aaneengeslotenheid. Door nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mag het oppervlak EHS niet significant verminderen. Concreet betekend dit dat er geen sprake mag zijn van een afname van het oppervlakte EHS als gevolg van nieuwe bestemmingen. Daarnaast is gesteld dat niet alleen naar het planlogische oppervlak gekeken moet worden, maar ook naar de daadwerkelijk situatie in het veld. Dit in verband met ontwikkelingen die wel leiden tot een aantasting van het oppervlak natuur, maar wel passen in de bestemming.

Effect

Door het nieuwe bestemmingsplan wijzigt planologisch het oppervlak met een bestemmingen Groen – landschapswaarden (art. 5) en Natuur – landschapswaarden (art. 6) niet. De mogelijk gemaakte ontwikkelingen zijn toegestaan binnen deze bestaande bestemming. Van een planologische afname van het oppervlak EHS is geen sprake.

Alle mogelijk gemaakte ontwikkelingen, met uitzondering van 11.4.1 (omzetten van water in land), leiden in principe tot een afname van het oppervlak natuur 'in het veld' door de omvorming naar verhard oppervlak. Zoals in paragraaf 2.3 beschreven gaat het om maximaal 740 m² in het noordelijke deel en om 300 m² in het zuidelijk deel. Ongeveer 20 procent van deze bebouwing betreft bergingen op percelen zonder bestaande bebouwing. Hoewel in het noordelijke deel een groot deel van de legakkers bestaat uit tuin met gecultiveerde plantensoorten, is niet op voorhand te voorspellen waar de bebouwing gerealiseerd wordt. De niet ingerichte legakkers bestaan nagenoeg geheel uit opgaand bos. Hoewel het zuidelijke deel aanzienlijk minder gecultiveerd ingericht is, is het aandeel onbebouwde percelen waar bergingen gebouwd mogen relatief hoog (circa 50 procent). Ook hier gaat het naast de tuinen om legakkers die begroeid zijn met bos. In een maximale situatie verdwijnt er door de bouw van bergingen 1.040 m² aan oppervlakte natuur, waarvan het grootste deel zal bestaan uit opgaand bos.

Door de realisatie van steigers verdwijnt geen oppervlakte water (de steiger hangt er boven), maar in principe wordt de kwaliteit van de oever wel aangetast. Omdat van oevers in zowel de noordelijke als de zuidelijke Kievitsbuurten nauwelijks sprake is, er is alleen een oeverbeschoeiing die direct overgaat in een diep petgat, is van aantasting van oevervegetaties ook geen sprake.

Tot slot vindt door de mogelijkheid van omzetten van water naar land geen afname van natuur op, maar is alleen sprake van wijziging van een type natuur van waternatuur naar grasland, ruigte of bos. Er is dus geen sprake van een afname van oppervlak EHS. Gezien het overgrote deel van het plangebied uit water bestaat, wordt een kleine afname ten gunste van land eveneens niet gezien als een significante aantasting van het oppervlakte natuur.

Afbeelding 3 De kievitsbuurten bestaat voor een groot deel uit open water, met alleen lokaal drijvende waterplanten.

Conclusie

De mogelijkheden die geboden worden in het nieuwe bestemmingsplan leiden planologisch niet tot een afname van het oppervlakte EHS. Wel kan er sprake zijn van een afname oppervlak natuur 'in het veld'. Het gaat hier om een maximale afname van 1.040 m² door bergingen. De realisatie van steigers heeft naar verwachting geen effect op het oppervlak natuur, omdat de oevers geen tot een zeer beperkte natuurwaarde hebben. Deze afname is circa 0,03 procent van het totaal oppervlak van het plangebied (ruim 330 hectare), waarbij het waarschijnlijk is dat dit niet allemaal ten koste gaat van oppervlakte natuur, maar een deel ook in tuinen gerealiseerd wordt. Geconcludeerd wordt dat hier geen sprake is van een significante aantasting van de oppervlakte van de EHS.

3.3.6 BEHOUD VAN SAMENHANG

Beschrijving toetsingsaspect

Het behoud van samenhang is overkoepelend toetsingsaspect, dat elementen bevat van robuustheid, aaneengeslotenheid en verbindingen. Het gaat hierbij om het behoud en functioneren van de EHS als een geheel.

Effect

Uit de bovenstaande effectanalyses (paragrafen 3.3.1 tot en met 3.3.5) blijkt dat op geen van de aspecten een significant negatief effect te verwachten is als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan en de mogelijkheden die dit biedt. Omdat er geen aantasting plaats vindt van essentieel leefgebied van beschermde en bijzondere soorten, de robuustheid van de EHS als geheel niet aangetast wordt en de verbindende functie behouden blijft is geen sprake van aantasting van de samenhang. Het oppervlak aan natuurwaarden dat verdwijnt is dusdanig kleine en ligt verspreid door het gebied, dat door deze afname de samenhang van de EHS als geheel in het geding is.

Conclusie

De samenhang van de EHS neemt niet af. De mogelijke ontwikkelingen zorgen niet voor een afname van de robuustheid of de verbindende functie van het gebied. Geconcludeerd wordt dan ook dat geen van de ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden door het nieuwe bestemmingsplan de samenhang aantast.

4

Conclusie

4.1 NEE, TENZIJ-TOETS

Voor de Nee, tenzij-toets in het kader van het EHS-beleid van de Provincie Utrecht, is beoordeeld of de geboden ontwikkelruimte van het nieuwe bestemmingsplan Kievitsbuurten van de gemeente De Stichtse Vecht significant negatieve effect kan hebben op de wezenlijke en kenmerkende waarden van de EHS. Het gaat hierbij specifiek om de volgende mogelijk gemaakte ontwikkelingen:

- Art. 5.2.2 a: Uitbreidingsmogelijkheid voor recreatieverblijven;
- Art. 5.2.2 en 6.2.2 d: De mogelijkheid om bij recht bij recreatieverblijven respectievelijk 4m² (zuid) of 6m² (noord) aan bergingen bij te bouwen;
- Art. 5.3.2 en 6.3.2: De mogelijkheid om via binnenplanse afwijking bergingen van 4m² te bouwen op legakkers van minimaal 600 m², zonder gebouwen, te bouwen;
- Art. 11.2.2 b: Het bouwen van steigers en botenhellingen;
- Art. 11.4.1: De mogelijkheid om water om te zetten in land.

In de beoordeling is ingegaan op zes EHS-toetsingsaspecten die gezamenlijk de wezenlijke kenmerken en waarden vormen van de EHS. Uit de effectbeoordeling blijkt dat, rekening houdend met de uitgangspunten en aannames zoals geen fysieke uitbreiding van het oppervlak van woningen, geen externe werking van licht en geluid vanuit de bergingen en een vergelijkbare hoeveelheid vaarbewegingen als in de huidige situatie omdat de uitbreidingen dusdanig beperkt mogelijk zijn dat dit niet zal leiden tot een significante toename (zie ook paragrafen 1.3 en 2.3), op geen van de aspecten significant negatieve effecten optreden als gevolg van de nieuwe mogelijkheden (Tabel 3). De ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden zijn van dusdanige beperkte omvang, dat ook wanneer alle ruimte gelijktijdig ingevuld wordt, geen sprake is van significantie. Een verdere uitwerking in de vorm van planaanpassing, plussen en minnen of compensatie is niet aan de orde.

Tabel 3. Samenvattende conclusies Nee, tenzij-toets

Toetsingsaspect	Conclusie	Toelichting
Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem	Geen negatief effect	De waarden worden bepaald door andere factoren dan die beïnvloed worden door de mogelijke bestemmingen.
Robuustheid en aaneengeslotenheid van de EHS	Geen negatief effect	De robuustheid van het plangebied wordt niet aangetast.
Aanwezigheid van bijzondere soorten	Mogelijk negatief, maar zeker niet significant	Eventuele effecten op soorten zijn te voorkomen of een ontheffing Flora- en faunawet is niet onmogelijk.
Verbindingsfunctie van het gebied	Geen negatief effect	De verbindende functie wordt niet aangetast
Behoud van oppervlakte	Mogelijk negatief, maar zeker niet significant	Het bebouwde oppervlak neemt mogelijk toe, zij het in dusdanig kleine omvang (0,03% van het totale oppervlak) dat niet significant is.
Behoud van samenhang	Geen negatief effect	De samenhang van het gebied en met de omgeving wordt niet aangetast.

Literatuur

Bouwman, J.H. & Kalkman, V. Eindrapportage inhaalslag libellen, 2005. Rapport VSC2005.020, De Vlinderstichting, Wageningen

Portaal Natuur en Landschap, 2015. Index Natuur en landschap

Provincie Utrecht, 2015. Signaleringskaarten EHS – informative op locatie EHS-scan Stichtse Vecht (09-07-2015). Provincie Utrecht, Utrecht

Provincie Utrecht, 2015. EHS-wijzer, Wegwijs in de regels rondom de Ecologische Hoofdstructuur

RIVM, 2015. Grootschalige Concentratie- en Depositiekaart Nederland

Rho, 2015. De Stichtse Vecht Kievitsbuurten Bestemmingsplan. Identificatiecode: NL.IMRO.1904.BPkievitsbuurtenLG-OW01, projectnummer:031100.15768.00

Rutjes, P. 2010. Visstandonderzoek AGV/Waternet 2010. ATKB rapportnummer 20100302/001

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.libellennet.nl/

Bijlage 1

Natuurtypen

N04.02 ZOETE PLAS

Beschrijving

Zoete plassen komen vooral voor in het lage deel van Nederland. Het gaat om grote en kleine wateren met voedselrijk, vrij helder, (vrijwel) stilstaand water, waarin waterplanten groeien en verlanding vanaf de oever plaatsvindt. Het kan gaan om meren, plassen, wielen, kolken en dobben, maar ook om relatief smalle, trek- of petgaten, vaarten, kanalen en afgekoppelde rivierarmen. De meeste laagveenplassen zijn ontstaan door vergraving, vervening of erosie. Bij grote plassen in het laagveengebied heeft de wind veel grip op het water waardoor hoge golven ontstaan en de kans op erosie toeneemt.

Het betreft waterlichamen, breder dan 4 meter en dieper dan 20 centimeter met stilstaand of zeer langzaam stromende wateren. De vegetatie bestaat uit fonteinkruiden, zannichellia, waterlelies, gele plomp, watergentiaan, krabbenscheer, kikkerbeet, groot blaasjeskruid, waterpesten, hoornbladen, vederkruiden, waterviolier, waterranonkels en soms sterrenkrozen. De vegetaties zijn erg variabel in bedekking, ook in één seizoen. Omringend water zonder de genoemde soorten en de drijftillen worden daarom ook tot het beheertype gerekend.

Structuur

De kwaliteit van de structuur wordt bepaald door de variatie in de inrichting en de oeverzone. Structuren die in al deze wateren van belang zijn, zijn opgenomen in onderstaande tabel. De kwaliteitsbepaling is als volgt:

- Goed: indien minimaal 7 kwalificerende structuurelementen aanwezig zijn,
 Matig: indien 5-7 kwalificerende structuurelementen aanwezig zijn
 Slecht: indien <5 kwalificerende structuurelementen aanwezig zijn

Uit de onderstaande tabel blijkt dat maximaal drie structuurelementen voldoen aan de criteria. De huidige kwaliteit is dan ook als slecht beoordeeld.

Structuurelement	Minimum	Maximum	Huidige situatie
Ondiepe delen (<1,5m)	50% oppervlak		< 50%
Natuurlijke oever	75% oeverlengte		<75%
Natuurlijke begroeiing	75% oeverlengte		<75%
Gemiddelde breedte rietkraag	20% dwarsprofiel 3 meter	40% dwarsprofiel	<20% <3 meter
Verlandingsvegetatie (drijftillen of bij oever)	5% bedekking/100 m	50% bedekking/100 m	Lokaal 5%
Kroos en vrij zwevende planten		2% bedekking/100m	<2%
Planten met drijfbladen	5% bedekking/100 m	20% bedekking/100m	Lokaal <5% Lokaal >20%
Ondergedoken waterplanten, gehele waterkolom	50% bedekking/100m	80% bedekking/100m	<50%
Ondergedoken waterplanten, onderste deel waterkolom	20% bedekking/100m		??

Flora en fauna

Biotische kwaliteit wordt uitgedrukt in het verspreid voorkomen van kwalificerende flora- en faunasoorten uit de volgende soortgroepen. Verspreid voorkomen wil zeggen dat het merendeel van de soorten benodigd om te kwalificeren (ondergrens klasse matig of goed) voorkomt op meer dan 20% van de oppervlakte van het beheertype. De soorten die waargenomen zijn in of bekend zijn uit de Kievitsbuurten zijn in onderstaande tabel vet weergegeven. Soorten die bekend zijn uit de (directe) omgeving zijn cursief weergegeven. De gebruikte bronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst.

Soortgroep	Soorten
Planten:	<i>brede waterpest</i> , <i>doorgroeid fonteinkruid</i> , drijvende waterweegbree, drijvend fonteinkruid , fijn hoornblad, <i>fijne waterranonkel</i> , gesteeld sterrenkroos, glanzig fonteinkruid , groot blaasjeskruid, <i>groot nimfkruid</i> , grote waterranonkel, haaksterrenkroos, kikkerbeet , krabbenscheer, <i>kransvederkruid</i> , langstengelig fonteinkruid , oeverkruid, ongelijkbladig fonteinkruid, paarbladig fonteinkruid, plat fonteinkruid, <i>puntig fonteinkruid</i> , rond sterrenkroos, rossig fonteinkruid, <i>spits fonteinkruid</i> , stomp fonteinkruid , <i>stomphoekig sterrenkroos</i> , stijve waterranonkel, teer vederkruid, watergentiaan, <i>waterviolier</i> , <i>zittende zannichellia</i>
Vissen:	bittervoorn , grote modderkruiper, kleine modderkruiper , kroeskarper, <i>kwabaal</i> , paling , rivierdonderpad , <i>riviergrondel</i> , ruisvoorn , snoek , tiendoornige stekelbaars, <i>vetje</i> , zeelt
Libellen:	Grote plassen en kanalen: kanaaljuffer, plasrombout; Laagveenwateren: <i>bruine korenbout</i> , <i>gevlekte witsnuitlibel</i> , <i>glassnijder (kritisch)</i> , groene glazenmaker, grote roodoogjuffer (mijdt kroosloten en houdt niet van schoning), viervlek , <i>vroege glazenmaker (kritisch)</i> , <i>vuurjuffer</i> Kleine voedselrijke wateren: <i>azuurwaterjuffer</i> , bloedrode heidelibel, bruine glazenmaker , donkere waterjuffer, geelvlakheidelibel, gewone pantserjuffer , <i>kleine roodoogjuffer</i> , noordse winterjuffer, paardenbijter , smaragdlibel , tengere pantserjuffer, variabele waterjuffer , vuurlibel

Kwaliteitsbepaling voor flora- en fauna is als volgt:

- Goed: indien minimaal 10 kwalificerende soorten planten, 7 soorten vissen en 3 soorten libellen verspreid;
- Matig: indien minimaal 7 kwalificerende soorten planten, 5 soorten vissen en 2 soorten libellen voorkomen, maar niet aan de eisen van klasse goed voldaan wordt.
- Slecht: indien niet aan de klasse matig of goed voldaan is.

Hoewel geen volledige inventarisatie is uitgevoerd, is op basis van een steekproef, literatuur en een habitatbeoordeling een beoordeling gedaan van het voorkomen van de soorten. Hieruit blijkt dat het aantal soorten dat voorkomt in het gebied laag is, waarbij vooral de floristische waarde laag is. De huidige kwaliteit is dan ook als matig tot slecht beoordeeld.

Milieu- en watercondities

De beschrijving van de milieu en watercondities is verdeeld in een hydrologisch en een chemisch deel. In deze beoordeling is alleen het hydrologische deel behandeld, chemische gegevens zijn niet beschikbaar en in relatie tot het bestemmingsplan ook niet relevant. In onderstaande tabel zijn de variabelen die van toepassing zijn op de Kievitsbuurten vet weergegeven.

Variabele	Goed	Matig	Slecht
Kwel/wegzijging	Geen kunstmatige invloed op kwel en infiltratie in het beheergebied	Matige kunstmatige invloed op kwel en infiltratie in het beheergebied (bijv. polder)	Grote kunstmatige invloed op kwel en infiltratie in het beheergebied (bijv. diepe polder of wegzijging naar nabij gelegen diep water)
Aanvoer	Aanvoer wordt niet gereguleerd door stuwen, sluizen en/of gemalen, volgt natuurlijk te verwachten variatie	Beperkt gereguleerd maar volgt hoofdzakelijk een natuurlijk te verwachten variatie (neerslag pieken)	Volledig gereguleerd
Afvoer	Afvoer wordt niet gereguleerd door stuwen, sluizen en/of gemalen, volgt natuurlijk te verwachten variatie	Beperkt gereguleerd maar volgt hoofdzakelijk een natuurlijk te verwachten variatie (neerslag pieken)	Volledig gereguleerd
Waterstand	Waterstanden worden niet gereguleerd en volgen de natuurlijk te verwachten variatie	Waterstand wordt gereguleerd maar is onder invloed van piekafvoeren of lage waterstanden. Gereguleerde dynamiek, bijv. flexibel peilbeheer in poldersysteem	Waterstand is volledig gereguleerd, geautomatiseerde bemaling, gereguleerde inlaten, omgekeerd peilbeheer t.b.v. landbouw

De kwaliteitsbepaling voor milieu- en watercondities is als volgt:

Goed: indien minstens 3 variabelen in de categorie goed vallen;

Matig: indien niet voldaan wordt aan de criteria voor de klassen goed of slecht;

Slecht: indien minstens 3 variabelen in de categorie slecht vallen.

Het waterpeil in de plassen is volledig gereguleerd om een vast peil te kunnen garanderen. Dit om te voorkomen dat percelen of bebouwing onderlopen of dat er een grote mate van inklinking en veenoxidatie plaats vindt. De huidige kwaliteit is dan ook als slecht beoordeeld.

Ruimtelijke condities

De ruimtelijke condities beschrijft de samenhang van het natuursysteem met andere vergelijkbare natuursystemen in de omgeving. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken of het type geïsoleerd ligt of dat er verbindingen zijn en wat de afstand is tot deze andere gebieden. In onderstaande tabel zijn de variabelen die van toepassing zijn op de Kievitsbuurten weergegeven.

Kenmerk	Goed	Matig	Slecht
Aantal elementen binnen natuurgebied	Complex van wateren	Meer verspreid liggende wateren van het type aanwezig	<5 wateren van het type aanwezig
Gemiddelde afstand tussen elementen binnen natuurgebied	<400m	400-800m	>800m
Isolatie	Zowel geïsoleerde als verbonden elementen aanwezig	Alleen geïsoleerde of alleen verbonden elementen aanwezig	
Afstand tot dichtstbijzijnde natuurgebied met dit beheertype	<20km	20-50km	>50km
Inrichting gebied tussen wateren	Natuur: Variatie van bos, struweel en grasland	Natuur: Alleen bos, struweel of grasland	Geen natuur grenzend aan de plas

De kwaliteitsbepaling voor ruimtelijke condities is als volgt:

Goed: indien minstens 4 variabelen in de categorie “goed” vallen;

Matig: indien niet voldaan wordt aan de criteria voor de klassen “goed” of “slecht”;

Slecht: indien minstens 3 variabelen in de categorie “slecht” vallen.

Het natuurtype is onderdeel van een groter geheel van een EHS-kerngebied met een variatie aan natuurtypen. Hoewel het aandeel zoete plas sterk de overhand heeft, liggen in de omgeving ook andere natuurtypen. De kwaliteit voor deze factor kan dan ook als goed beoordeeld worden.

N16.02 VOCHTIG BOS MET PRODUCTIE

Beschrijving

Vochtig bos met productie bestaat uit loofbossen die gedomineerd worden door diverse boomsoorten zoals populier, es, esdoorn, beuk, haagbeuk, eik, iep en els. Het is een grotendeels gesloten bos met een weelderige ondergroei. In potentie kan dit bostype de meeste houtige soorten bevatten. De diversiteit is laag tot matig hoog. Vooral soorten van oudere, meer ontwikkelde bosgroeiplaatsen ontbreken vaak nog, terwijl makkelijk koloniserende sporenplanten en vogels al aanwezig zijn. Door snelle groei en sterfte kan binnen afzienbare tijd een gevarieerde bosstructuur ontstaan, met veel dood hout en een weelderige struiklaag en bodemvegetatie.

Structuur

De structuurkwaliteit wordt bepaald door de mate van variatie in het bos met open plekken, dood hout, gemengd bos en een goed ontwikkelde bosrand. Deze variatie is vooral van belang voor diverse faunagroepen zoals broedvogels, dagvlinders en zoogdieren. Het beheertype vochtig bos met productie wordt gedomineerd door loofboomsoorten. In de Index is het uitgangspunt dat de structuurelementen in geïsoleerde bossen kleiner dan 5 hectare niet gekarteerd worden. Gezien de zeer kleine oppervlaktes van de legakkers, is hier in deze beoordeling geen rekening mee gehouden. Beschreven is of de structuurvariabele per legakker met bos en alle legakkers gezamenlijk voldoet aan het structuurkenmerk.

Structuurkenmerken	Hoeveelheid	Huidige situatie
Gemengd	> 40% oppervlakte	> 40% oppervlakte
Gemengd	> 60% oppervlakte	> 60% oppervlakte
Europees	> 60% oppervlakte	> 60% oppervlakte
Europees	> 80% oppervlakte	> 80% oppervlakte
Struweel en open plekken	> 5% oppervlakte	< 5% oppervlak
Struweel en open plekken	> 10% oppervlakte	-
Gelaagde boomfase	> 20% oppervlakte	> 20% oppervlak
Gelaagde boomfase	> 40% oppervlakte	< 40% oppervlak
Dikke dode bomen	> 3 per ha	< 3 per hectare
Dikke dode bomen	> 6 per ha	-
Dikke dode bomen	> 9 per ha	-
Dikke levende bomen	> 20% oppervlakte	< 20% oppervlak
Dikke levende bomen	> 40% oppervlakte	-

De kwaliteit van de structuur wordt bepaald door de mate van variatie. De kwaliteitsbepaling is als volgt:

Goed: indien minimaal 7 kwalificerende structuurkenmerken aanwezig zijn,

Matig: indien 4 kwalificerende structuurkenmerken aanwezig zijn

Slecht: indien geen kwalificerende structuurkenmerken aanwezig zijn

Uit de tabel blijkt dat maximaal vijf structuurkenmerken aanwezig zijn in het bos op de legakkers. De huidige kwaliteit is dan ook als matig beoordeeld.

Flora en fauna

De biotische kwaliteit wordt uitgedrukt in het verspreid voorkomen van kwalificerende flora- en faunasoorten uit de volgende soortgroepen. In onderstaande tabel zijn de soorten die bekend zijn uit de Kievitsbuurten vet weergegeven.

Soortgroep	Soorten
Broedvogels:	appelvink , blauwborst , boomklever , boomkruiper , fluit, groene specht, grote bonte specht , keep, kleine bonte specht , matkop , middelste bonte specht, nachtegaal, sijs , vuurgoudhaan, wielewaal, zwarte specht

Kwaliteitsbepaling voor flora- en fauna is als volgt:

Goed: indien minimaal 4 kwalificerende soorten voorkomen;

Matig: indien 2-3 kwalificerende soorten voorkomen;

Slecht: indien niet aan de klasse matig of goed voldaan is.

Hoewel geen volledige inventarisatie is uitgevoerd, is op basis van een steekproef, literatuur en een habitatbeoordeling een beoordeling gedaan van het voorkomen van de soorten. Hieruit blijkt dat het aantal soorten dat voorkomt in het gebied voldoet aan de kwaliteitscategorie Goed. De dichtheid zal echter laag zijn (voldoet niet aan het 15%-criterium) gezien de kleine oppervlaktes beschikbaar leefgebied. De huidige kwaliteit is dan ook als matig beoordeeld.

Milieu- en watercondities

De beschrijving van de milieu en watercondities is voor Vochtig bos met productie gekoppeld aan de kwaliteit als gevolg van stikstofdepositie. Hierbij is gebruik gemaakt van de kritische depositiewaarden van een vergelijkbaar habitattypen, namelijk Vochtige alluviale bossen.

	Goed	Matig	Slecht
Stikstofdepositie*	< 1420 mol N ha ⁻¹ y ⁻¹	1420-2420 mol N ha⁻¹ y⁻¹	> 2420 mol N ha ⁻¹ y ⁻¹

* Waarde voor vochtige alluviale bossen (verschillende subtypen, 26,1-33,9 kg) (Van Dobben & Van Hinsbergen, 2008).

De achtergronddepositie ter hoogte van de Kievitsbuurten varieert tussen de 1.334 mol en de 1.705 mol N/ha/jaar (RIVM, 2015). In het westelijk deel ligt de depositie hoger dan in het oostelijke deel. Volgens de hierboven genoemde indeling valt het grootste deel in de categorie matig. Wanneer echter naar de kritische depositiewaarden gekeken wordt van de habitattypen van Natura 2000-gebieden (Van Dobben et al, 2012), ligt de grenswaarde van vochtige alluviale bossen (meest kritische variant, de beekbegeleidende bossen) op 1.857 mol N/ha/jaar. Wanneer ook nog gekeken wordt naar het habitatype Hoogveenbossen, ligt de kritische depositiewaarde op 1.786 mol/ha/jaar. De achtergronddepositie overschrijdt op dit moment nergens deze kritische depositiewaarde. Op basis van die redenering kan de kwaliteit als goed worden beoordeeld.

Ruimtelijke condities

De ruimtelijke condities beschrijft de samenhang van het natuurschap met andere vergelijkbare natuurschapen in de omgeving. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken of het type geïsoleerd ligt of dat er verbindingen zijn en wat de afstand is tot deze andere gebieden. In onderstaande tabel zijn de variabelen die van toepassing zijn op de Kievitsbuurten weergegeven.

Oppervlakte beheertype/Ruimtelijke samenhang	>50 hectare	5-50 hectare	<5 hectare
Onderdeel van samenhangend boscomplex	Goed	Goed	Matig
In nabijheid (binnen 1 km) van andere bossen	Goed	Matig	Slecht
Geïsoleerd	Matig	Slecht	Slecht

De legakkers liggen op zich allemaal geïsoleerd omdat het allemaal kleine eilandjes zijn. In samenhang met elkaar vormt het echter wel een geheel, waardoor het voor met name meer mobiele soorten wel als een geheel gezien kan worden. De geïsoleerde ligging kan overigens ook voordelen hebben, doordat de kans op predatie kleiner is. De eilanden met bos vormen samen een groter geheel van een EHS-kerngebied met een variatie aan natuurschapen. Door het kleine oppervlak wordt de ruimtelijke kwaliteit als matig beoordeeld.

Colofon

NEE-TENZIJ TOETS BESTEMMINGSPLAN KIEVITSBUURTEN

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Stichtse Vecht

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

ir. A.B. Goutbeek

GECONTROLEERD DOOR:

Ir. A.M. Kruidering

VRIJGEGEVEN DOOR:

12 oktober 2015

078572338:D

ARCADIS NEDERLAND BV
Beaulieustraat 22
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Tel 026 3778 911
Fax 026 4457 549
www.arcadis.nl
Handelsregister 09036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden veeleelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.